

Августа Манолева

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“
при Българската академия на науките
София, България

ЕЗИКОВИ ОСОБЕНОСТИ НА КОТЛЕНСКИЯ ДАМАСКИН ОТ 1765 Г. (ПРЕПИСАН ОТ СОФРОНИЙ ВРАЧАНСКИ)

(Резюме)

Стойко Владиславов (Стойко йерей, поп Стойко) – Софроний Врачански е най-яркият представител на Котленския книжовен център и ключова фигура във формирането на книжовния български език, поради което продължава да поражда дискусии. Ранният му – дамаскинарски, период незаслужено се счита за по-малко значим и не е обект на детайлни изследвания, въпреки това в определени случаи се натъкваме на учудващо неверни твърдения. Това особено се отнася до преписа на Котленския дамаскин. Паметникът е възлов, от него личи как поп Стойко, който не е обикновен преписвач, очертава своите възгледи за езика, а те са на книжовник от нов тип. Намираме ги често последователно прокарани в областта на графиката, фонетиката, морфологията. Тук се крие част от отговорите за последващото му „неправолинейно“ езиково поведение. Личи и добрият разказвач – книжовникът често се намесва със собствени допълвания, които разясняват или уточняват в детайли ситуацията, въздействат. Това потвърждава факта че сборниците от XVIII век са предназначени за четене, не са само за богослужебни обреди, а връзката слушател-читател е пряка.

Ключови думи: Стойко Владиславов, Котленски книжовен център, дамаскин, книжовник, редуция, ръкопис, новобългарски книжовен език, Българско възраждане

✉ Августа Манолева
amanoleva2@gmail.com

Публикувано: 15 октомври 2012